

Sprawa C-743/22**Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości****Data wpływu:**

1 grudnia 2022 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Tribunal Supremo (Hiszpania)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

15 listopada 2022 r.

Strona skarżąca:

DISA SUMINISTROS Y TRADING S.L.U.

Druga strona postępowania:

Agencia Estatal de la Administración Tributaria [krajowy urząd administracji podatkowej]

Przedmiot postępowania głównego

Podatek akcyzowy od olejów mineralnych – Regionalna stawka podatkowa – Wniosek o dokonanie korekty deklaracji podatkowych oraz o zwrot nienależnie uiszczonych kwot ze względu na ich niezgodność z prawem Unii – Wniosek złożony przez podmiot, na który przeniesiono zgodnie z prawem należny podatek – Tryb postępowania – Dowód bezpodstawnego wzbogacenia

Przedmiot i podstawa prawna wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w przedmiocie wykładni – Artykuł 267 TFUE – Zgodność przepisu prawa krajowego z dyrektywą 2003/96/WE – Stawka podatkowa ograniczona do terytorium jednej Comunidad Autónoma [wspólnoty autonomicznej]

Pytanie prejudycjalne

Czy dyrektywę 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej, a w szczególności jej art. 5, należy interpretować w ten sposób, że stoi ona na przeszkodzie przepisowi prawa krajowego, takiemu jak art. 50 *ter* Ley 38/1992, de 28 de diciembre, de Impuestos Especiales [ustawy 38/1992 z dnia 28 grudnia 1992 r. o podatku akcyzowym], który upoważniał Comunidades Autónomas [wspólnoty autonomiczne] do ustalania w odniesieniu do tego samego produktu zróżnicowanych terytorialnie stawek Impuesto Especial de Hidrocarburos [podatku akcyzowego od olejów mineralnych]?

Przywołane orzecznictwo i przepisy prawa Unii

Dyrektywa Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej: art. 4, 5 i 6.

Wyrok z dnia 2 października 2003 r., *Weber's Wine World i in.*, C-147/01, EU:C:2003:533, pkt 115 i 116.

Wyrok z dnia 14 czerwca 2017 r., *Compass Contract Services*, C-38/16, EU:C:2017:454, pkt 29 i 30.

Wyrok z dnia 6 października 2005 r., *MyTravel*, C-291/03, EU:C:2005:591, pkt 17.

Wyrok z dnia 20 października 2011 r., *Danfoss i Sauer-Danfoss*, C-94/10, EU:C:2011:674.

Wyrok z dnia 6 września 2011 r., *Lady & Kid i in.*, C-398/09, EU:C:2011:540, pkt 20.

Wyrok z dnia 14 stycznia 1997 r., *Comateb i in.*, od C-192/95 do C-218/95, EU:C:1997:12, pkt 22.

Postanowienie z dnia 7 lutego 2022 r., *Vapo Atlantic*, C-460/21, EU:C:2022:83, pkt 40.

Wyrok z dnia 25 października 2012 r., *Komisja/Francja*, C-164/11, niepublikowany, EU:C:2012:665.

Wyrok z dnia 14 stycznia 2021 r., *Komisja/Włochy (Dopłata do zakupu paliw silnikowych)*, C-63/19, EU:C:2021:18.

Wyrok z dnia 25 lipca 2018 r., *Messer France*, C-103/17, EU:C:2018:587.

Przywołane przepisy prawa krajowego

Ley 38/1992 de 28 de diciembre, de Impuestos Especiales [ustawa 38/1992 z dnia 28 grudnia 1992 r. o podatku akcyzowym], w wersji zmienionej przez Ley de Presupuestos Generales del Estado para el año 2012 [ustawy budżetowej państwa na rok 2012].

Artykuł 50 *ter*:

„1. Comunidades Autónomas [wspólnoty autonomiczne] mogą ustanawiać autonomiczne stawki Impuesto sobre Hidrocarburos [podatku akcyzowego od olejów mineralnych] w celu dodatkowego opodatkowania produktów [...], których użycie (konsumpcja) ma miejsce na ich terytorium. Autonomiczna stawka podatkowa stosowana jest zgodnie z przepisami niniejszej ustawy oraz w granicach i na warunkach określonych przepisach regulujących finansowanie Comunidades Autónomas [wspólnot autonomicznych].

2. Stosuje się autonomiczną stawkę podatkową tej Comunidad Autónoma [wspólnoty autonomicznej], na której terytorium następuje końcowa konsumpcja opodatkowanych produktów. [...]

3. Podatnicy [właściciele zakładów, z których produkty wysyłane są na terytorium Comunidad Autónoma (wspólnoty autonomicznej) innej niż ta, w której mają siedzibę] są uprawnieni do odliczenia od kwoty podatku należnego [...] kwot wynikających z zastosowania autonomicznej stawki podatkowej, które uprzednio uścili, bądź w drodze przeniesienia na nich podatku, bądź w wyniku zawarcia ich w cenie. Jeżeli kwota podlegająca odliczeniu przewyższa, w każdym okresie podatkowym, kwotę podatku należnego, podatnik jest uprawniony do zwrotu lub potrącenia różnicy na warunkach określonych w drodze rozporządzenia. [...]

Artykuł ten został uchylony z dniem 1 stycznia 2019 r. w drodze Ley de Presupuestos Generales del Estado para 2018 [ustawy budżetowej państwa na rok 2018], zaś autonomiczna stawka podatkowa została zawarta w państwowej stawce podatku akcyzowego „w celu zagwarantowania jednolitości rynku w dziedzinie paliw i materiałów palnych, bez uszczerbku dla środków finansowych Comunidades Autónomas [wspólnot autonomicznych], oraz w ramach uregulowania wspólnotowego”.

Ley 22/2009, de 18 de diciembre, por la que se regula el sistema de financiación de las Comunidades Autónomas [ustawa 22/2009 z 18 grudnia 2009 r. o uregulowaniu systemu finansowania wspólnot autonomicznych] (wersja obowiązująca począwszy od 2013 r.).

Artykuł 44: „Przyznaje się Comunidad Autónoma [wspólnocie autonomicznej] dochody ze stosowanej na jej terytorium autonomicznej stawki Impuesto sobre Hidrocarburos [podatku od olejów mineralnych]”.

Na mocy siódmego przepisu przejściowego tej ustawy stosowanie części autonomicznej Impuesto sobre Hidrocarburos [podatku od olejów mineralnych] zastąpiło część autonomiczną poprzedniego Impuesto sobre las Ventas Minoristas de Determinados Hidrocarburos [podatku od sprzedaży detalicznej określonych olejów mineralnych], który został zniesiony z dniem 31 grudnia 2012 r.

Reglamento general de desarrollo de la Ley 58/2003, de 17 de diciembre, General Tributaria, en materia de revisión en vía administrativa [ogólne rozporządzenie wykonawcze do ustawy 58/2003 z dnia 17 grudnia 2003 r. - ordynacja podatkowa w sprawie kontroli dokonywanych w trybie administracyjnym]; zatwierdzone w drodze Real Decreto 520/2005 de 13 de mayo [dekretu królewskiego 520/2005 z dnia 13 maja 2005 r.], zwane dalej „RRVA”.

Artykuł 14: „1. Do złożenia wniosku o zwrot nienależnie uiszczonych kwot uprawnione są następujące osoby lub podmioty:

[...]

c) w przypadku nienależnie uiszczonych kwot podatków, w odniesieniu do których istnieje ustawowy obowiązek przeniesienia należnego podatku, [...] osoba lub podmiot, na które został on przeniesiony.

2. Do uzyskania zwrotu kwot uznanych za nienależne uprawnione są następujące osoby lub podmioty:

c) osoba lub podmiot, na które został przeniesiony podatek należny, w przypadku nienależnie uiszczonych kwot podatków, które podlegają prawnemu obowiązkowi przeniesienia na inne osoby lub podmioty. [...]

Zwięzłe przedstawienie stanu faktycznego i postępowania głównego

- 1 Spółka DISA SUMINISTROS Y TRADING S.L. (zwana dalej „DISA”), wystąpiła do hiszpańskiego Administración Tributaria [urzędu administracji podatkowej], zwanego dalej „organem podatkowym”, z wnioskami o dokonanie korekty deklaracji podatkowych złożonych przez różnych podatników w zakresie Impuesto Especial sobre Hidrocarburos [podatku akcyzowego od olejów mineralnych], zwanego dalej „IEH”, za lata 2013–2015, występując jako podmiot zobowiązany do uiszczenia podatku, który uiszczył wskutek wymaganego prawem przeniesienia wskazane w deklaracji podatkowej kwoty tego podatku, w zakresie części autonomicznej tego podatku, jak również o zwrot kwot uiszczonych z tego tytułu ze względu na sprzeczność przywołanej części autonomicznej podatku z prawem Unii Europejskiej.
- 2 Wnioski te zostały odrzucone przez organ podatkowy w drodze decyzji, od których DISA wniosła odwołania do Tribunal Económico-Administrativo Central [organu administracji skarbowej w ramach ministerstwa finansów], który oddalił wniesione odwołania w drodze decyzji domniemanej. DISA wniosła skargę na

ww. decyzję domniemaną do Audiencia Nacional [sądu centralnego], a skarga ta została oddalona wyrokiem z dnia 25 listopada 2020 r. Od wyroku tego DISA wniosła skargę kasacyjną do Tribunal Supremo [sądu najwyższego], to jest sądu odsyłającego.

- 3 W odniesieniu do kontekstu postępowania głównego należy wskazać, że jest to jedna z wielu skarg kasacyjnych zawisłych przed Tribunal Supremo [sądem najwyższym], przedmiotem których jest część autonomiczna IEH, to jest część stawki tego podatku stosowana na terytorium danej Comunidad autónoma [wspólnoty autonomicznej] ze względu na zarzucaną jej sprzeczność z prawem Unii Europejskiej. W zakresie pytania o to, *kto i w drodze jakiego postępowania może złożyć wniosek do organów administracji podatkowej o zwrot kwot nienależnie uiszczonych z tytułu podatku ze względu na jego sprzeczność z prawem Unii*, w przypadku niektórych z wniesionych skarg kasacyjnych wnioski o zwrot nienależnie uiszczonych kwot złożyły do organu podatkowego osoby trzecie pozostające poza stosunkiem prawno-podatkowym, które podniosły, że jako nabywcy paliwa ponieśli ciężar podatkowy poprzez wzrost jego ceny. W postępowaniu kasacyjnym nr 1908/20 sąd pierwszej instancji uznał taki wniosek jest dopuszczalny, natomiast w postępowaniu kasacyjnym nr 1902/21 sąd pierwszej instancji orzekł odmiennie, to jest uznał, że osoba trzecia pozostająca poza stosunkiem prawno-podatkowym nie mogła wszcząć postępowania podatkowego w przedmiocie zwrotu nienależnie uiszczonych kwot, lecz powinna ona wystąpić z powództwem cywilnym przeciwko sprzedawcy lub, w danym przypadku, dochodzić odpowiedzialności majątkowej państwa z tytułu naruszenia prawa Unii, jeżeli jest w stanie udowodnić związek przyczynowy pomiędzy przepisem prawa podatkowego a poniesioną szkodą ekonomiczną.
- 4 Sąd odsyłający wskazuje, że wprawdzie zdaniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej państwo członkowskie jest zobowiązane do zwrotu podatków pobranych z naruszeniem prawa Unii (wyrok z dnia 14 czerwca 2017 r., Compass Contract Services, C-38/19, pkt 29), oczywiście jest jednak, że prawo Unii nie określa dróg proceduralnych umożliwiających skuteczne uzyskanie zwrotu, bowiem do każdego państwa członkowskiego należy uregulowanie warunków składania wniosków, które to warunki muszą być zgodne z zasadami równoważności i skuteczności (wyrok z dnia 6 października 2005 r., Mytravel, C-291/03, pkt 17), przy czym okoliczności te nie są przedmiotem niniejszej skargi. W Hiszpanii, jako wyraz autonomii proceduralnej, art. 14 RRVA przyznaje temu, na kogo został zgodnie z prawem przeniesiony nienależny podatek, jako uczestnikowi stosunku prawno-podatkowego, *prawo do złożenia wniosku i uzyskania* zwrotu uiszczonych kwot. DISA jest podmiotem, na który na mocy prawa przeniesiony został IEH przez innych podatników, zatem z punktu widzenia prawa hiszpańskiego jest uprawniona do złożenia – do organu podatkowego – zarówno *wniosku* o dokonanie korekty złożonych deklaracji podatkowych, jak i o zwrot przeniesionych kwot oraz, w takim przypadku, do *uzyskania* zwrotu, w trybie postępowania podatkowego w przedmiocie zwrotu nienależnie uiszczonych kwot, jeżeli spełnione zostały przesłanki określone w przepisach prawa i orzecznictwie.

- 5 Stanowiska tego nie podważa powołanie się przez Abogado del Estado [prokuratora reprezentującego państwo] na wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez sąd włoski w sprawie C-316/22, Gabel Industria Tessile SpA, Canavesi SpA/A2A Energía SpA i in., który, jego zdaniem, powinien prowadzić do zawieszenia postępowania głównego, bez potrzeby składania wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, do czasu rozstrzygnięcia przez Trybunał Sprawiedliwości wątpliwości sądu włoskiego. W tej bowiem sprawie konsumentowi końcowemu odmówiono prawa do złożenia wniosku o zwrot podatku nienależnie uiszczanego bezpośrednio na rzecz państwa, a jedynie umożliwiono mu wytoczenie powództwa cywilnego przeciwko podatnikowi. Trybunał Sprawiedliwości przyjął zaś w swoim orzecznictwie, że po ustaleniu, iż podatek został przerzucony na konsumenta końcowego (nabywcę), państwo członkowskie może, co do zasady, odmówić mu zwrotu podatku na tej podstawie, że to nie nabywca uiścił podatek organom podatkowym, pod warunkiem, że może on – jeśli rzeczywiście poniósł ciężar finansowy – zgodnie z prawem krajowym wytoczyć powództwo cywilne przeciwko podatnikowi (naliczającemu) oraz, że naprawienie przez tego ostatniego szkody poniesionej przez nabywcę nie jest praktycznie niemożliwe lub nadmiernie utrudnione – w szczególności w przypadku niewypłacalności podatnika – wówczas bowiem nabywca może skierować wniosek o zwrot bezpośrednio do organów podatkowych (wyrok z dnia 20 października 2011 r., Danfoss A/S, C-94/10). Ocena, czy – w istocie – przepisy krajowego postępowania cywilnego czynią skorzystanie z prawa do wytoczenia takiego powództwa cywilnego niemożliwym lub nadmiernie utrudnionym, należy wyłącznie do sądu krajowego.
- 6 W przedmiocie wątpliwości dotyczących *zasady bezpodstawnego wzbogacenia jako wyjątku od obowiązku zwrotu podatków pobranych niezgodnie z prawem Unii*, aczkolwiek DISA podnosi, że uregulowanie hiszpańskie, to jest art. 14 RRVA, nie wymaga przedstawienia żadnego dowodu, że zwrot pobranego niezgodnie z prawem podatku nie doprowadzi do bezpodstawnego wzbogacenia, sąd odsyłający przypomina w tym względzie orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie z którym przerzucenie bezpośrednio na nabywcę podatku pobranego niezgodnie z prawem stanowi jedyny wyjątek od prawa do uzyskania zwrotu podatków sprzecznych z prawem Unii (wyrok z dnia 6 września 2011 r., Lady & Kid i in., C-398/09, EU:C:2011:540, pkt 20). Dokonanie na rzecz przedsiębiorcy zwrotu kwoty podatku, którą otrzymał on już od nabywcy byłoby bowiem równoznaczne z przyznaniem mu podwójnego świadczenia, co można uznać za bezpodstawne wzbogacenie bez naprawienia skutków, jakie niezgodność podatku z prawem wywołała u nabywcy (wyrok z dnia 14 stycznia 1997 r., Comateb i in., od C-192/95 do C-218/95, EU:C:1997:12, pkt 22). Z drugiej strony, do władz i sądów krajowych należy zapobieganie wystąpieniu bezpodstawnego wzbogacenia, nawet jeśli prawo krajowe milczy w tej kwestii (postanowienie z dnia 7 lutego 2022 r., Vapo Atlantic, C-460/21, ECLI:EU:C:2022:83, pkt 40).
- 7 Zatem, ponieważ rzeczywiste przerzucenie podatku, w całości lub częściowo, zależy od wielu czynników właściwych dla każdej transakcji handlowej i stanowi,

w istocie, kwestię faktyczną, którą powinien zbadać sąd krajowy, nie ma potrzeby przedstawienia pytania prejudycjalnego w przedmiocie zasady bezpodstawnego wzbogacenia – jako przeszkody uniemożliwiającej wykonanie obowiązku zwrotu – która zostanie należycie oceniona w wyroku kończącym postępowanie główne po zbadaniu szczególnych okoliczności danej sprawy i bogatego orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości w tym zakresie.

Zasadnicze argumenty stron w postępowaniu głównym

- 8 W uzasadnieniu swoich wniosków DISA podniosła, że autonomiczna stawka IEH, o której mowa w art. 50 ter Ley 38/1992 de Impuestos Especiales [ustawy 38/1992 o podatku akcyzowym], obowiązującym od dnia 1 stycznia 2013 r., jest sprzeczna z prawem Unii, ponieważ narusza określone przepisy dyrektywy 2003/96. W szczególności, zdaniem DISA, obciążenie podatkiem akcyzowym powinno być takie samo dla każdego produktu i każdego zastosowania na całym terytorium krajowym, bez żadnych różnic regionalnych. DISA wskazuje, że z art. 5 dyrektywy 2003/96 wynika, iż państwa członkowskie mogą stosować zróżnicowane stawki podatku akcyzowego tylko w przypadkach wyraźnie w nim wskazanych, nie zaś w innych przypadkach. Zdaniem DISA włączenie autonomicznej stawki IEH do państwowej stawki podatku akcyzowego, po uchyleniu z dniem 1 stycznia 2019 r. art. 50 ter Ley de Impuestos Especiales [ustawy o podatku akcyzowym], co nastąpiło w wyniku skargi przedstawionej Komisji, stanowi milczące uznanie przez ustawodawcę, że zróżnicowane autonomiczne stawki IEH były sprzeczne z prawem Unii. DISA twierdzi również, że zdaniem byłego dyrektora generalnego Komisji ds. podatków i unii celnej, Michela Aujeana, „w tym stanie rzeczy, zgodnie z dostępnymi informacjami, wydaje się, że podstawowa zasada jedności zharmonizowanych podatków akcyzowych nie byłaby przestrzegana w przypadku zróżnicowania tych podatków w ramach wspólnot autonomicznych” [cytat w *Informe sobre la Reforma del Sistema de la Financiación Autonómica. Comisión para el Estudio y propuesta de un nuevo sistema de financiación de las Comunidades Autónomas aplicables a partir de 2002 (Raport o reformie systemu finansowania wspólnot autonomicznych. Komisja ds. analizy i propozycji nowego systemu finansowania wspólnot autonomicznych począwszy od 2002 r.)*]. DISA twierdzi również, że w niniejszej sprawie można zastosować stanowisko Trybunału Sprawiedliwości zawarte w wyroku z dnia 25 października 2012 r., C-164/11, Komisja/Francja, w którym Trybunał Sprawiedliwości stwierdził, że Francja uchybiła swoim zobowiązaniom wynikającym z dyrektywy 2003/96 poprzez utrzymywanie zróżnicowanego regionalnie obciążenia podatkowego, które mogło prowadzić do różnic w cenie energii elektrycznej. Wreszcie, DISA wskazuje, przytaczając opinię rzecznika generalnego Jeana Richarda de la Toura przedstawioną w sprawie C-63/19, że przy stosowaniu zharmonizowanych podatków akcyzowych obowiązuje *zasada jednolitości krajowej*, a wymaga ona tego, by obciążenie podatkowe było takie samo dla każdego produktu i zastosowania na całym terytorium krajowym, bez różnic regionalnych.

- 9 Z uwagi na wpływ prawa Unii na niniejszy spór sąd odsyłający zwrócił się do stron zasadniczo o to, aby wypowiedziały się one, z różnych perspektyw, w przedmiocie zgodności autonomicznej stawki IEH z prawem Unii w świetle dyrektywy 2003/96.
- 10 W swojej odpowiedzi DISA podniosła, w skrócie, że przedstawienie pytania prejudycjalnego nie jest konieczne, ponieważ zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości autonomiczna stawka IEH jest sprzeczna z art. 5 dyrektywy 2003/96, interpretowanym w związku z jej art. 4, 14, 15, 17 i 19, ponieważ zróżnicowana stawka (w zależności od wspólnoty autonomicznej) jest sprzeczna z *zasadą jednolitości krajowej*, zgodnie z którą stawka podatku akcyzowego powinna być taka sama dla każdego produktu i zastosowania na całym terytorium krajowym, bez różnic regionalnych.
- 11 Organ podatkowy podniósł ze swej strony, że przedstawienie pytania prejudycjalnego nie jest konieczne, ponieważ, po pierwsze, problematyka zgodności autonomicznej stawki IEH z prawem Unii nie była przedmiotem ani skargi kasacyjnej, ani postępowania przed sądem pierwszej instancji oraz że jest to kwestia hipotetyczna; po drugie, ani art. 5 dyrektywy 2003/96, ani żaden inny przepis tej dyrektywy, ani żaden przepis dyrektywy Rady 2008/118/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego, uchylającej dyrektywę 92/12/EWG, nie wymagają wprowadzenia jednolitych stawek podatkowych w ramach każdego państwa członkowskiego, lecz jedynie minimalnych stawek podatkowych; po trzecie, ustalenie autonomicznej stawki podatkowej jest przejawem autonomii politycznej, w jej aspekcie finansowym, zagwarantowanej *Comunidades Autónomas* [wspólnotom autonomicznym] przez *Constitución Española* [konstytucję hiszpańską] i podlegającej ochronie na mocy art. 4 ust. 2 TFUE; po czwarte, prawidłowe funkcjonowanie rynku wewnętrznego nie zostało zagrożone w wyniku ustanowienia przez *Comunidades Autónomas* [wspólnoty autonomiczne] autonomicznych stawek podatkowych w celu dodatkowego opodatkowania niektórych produktów, o których mowa w art. 50 ter *Ley de Impuestos Especiales* [ustawy o podatku akcyzowym],.

Zwięzłe uzasadnienie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

- 12 Sąd odsyłający powziął wątpliwości w przedmiocie zgodności autonomicznej stawki IEH z prawem Unii.
- 13 W skargach kasacyjnych wniesionych w tym samym przedmiocie żaden z sądów pierwszej instancji nie wypowiedział się w tym zakresie, ponieważ spór zawsze koncentrował się na prawidłowości wybranego trybu proceduralnego w celu uzyskania zwrotu nienależnie uiszczonych kwot. W zaskarżonym skargą kasacyjną wyroku z dnia 25 listopada 2020 r. Audiencia Nacional [sąd centralny] uznał zasadność wystąpienia z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym w celu rozstrzygnięcia wątpliwości prawnych w zakresie wykładni dyrektywy 2003/96, lecz ograniczył się on do oddalenia wniosku

o zwrot kwot uiszczonych przez DISA, ponieważ skarżąca nie udowodniła, że nie przerzuciła tych kwot na inne osoby, co zapobiegłoby powstaniu bezpodstawnego wzbogacenia. Powołując się na wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 2 października 2003 r., *Weber's Wine World i inni*, C-147/01, Audiencia Nacional [sąd centralny] stwierdził w swoim wyroku, że „aczkolwiek orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej sprzeciwia się istnieniu szczególnych trybów w postępowaniach o zwrot podatków sprzecznych z prawem Unii Europejskiej oraz ustanawianiu domniemań w zakresie przeniesienia podatku, bądź wymogów dowodowych, które czynią niemożliwym lub nadmiernie utrudnionym jego udowodnienie, uważam, że roszczenie skarżącej nie może zostać uznane, ponieważ nie wykazuje ona uczciwego i przejrzystego nastawienia w procesie, jeżeli domaga się zwrotu idącego w miliony podatku bez podjęcia choćby minimalnej próby wykazania, że nie stanowi to dla niej bezpodstawnego wzbogacenia, poprzez przedstawienie sądowi konkretnych informacji w przedmiocie transakcji dokonanych począwszy od momentu wejścia w życie stawki autonomicznej, zmian cen paliw w okresie jej obowiązywania lub, w danym przypadku, zmniejszenia zysków w wyniku spadku wielkości sprzedaży wynikającego z przeniesienia ciężaru podatkowego na nabywcę”.

- 14 Wbrew temu, co twierdzi Abogado del Estado [prokurator reprezentujący państwo], niniejsze pytanie prejudycjalne nie jest pytaniem hipotetycznym. DISA żądała bowiem od etapu postępowania administracyjnego zwrotu kwot, które uiszczała w ramach „części autonomicznej” IEH z uwagi na ich sprzeczność z prawem Unii, a roszczenie to podtrzymała i dochodziła go przed Audiencia Nacional [sądem centralnym] oraz Tribunal Supremo [sądem najwyższym]. Co więcej, organ podatkowy przyznał, że DISA była uprawniona do złożenia wniosku o zwrot w trybie postępowania podatkowego jako podmiot, na który podatek został obowiązkowo przeniesiony. Jednakże, sąd pierwszej instancji, jako pierwszy, zakwestionował uprawnienie DISA do dochodzenia zwrotu uznając, że skoro nie wykazała ona, że nie przerzuciła ciężaru tego podatku na nabywców paliwa (poprzez jego cenę), mogła w ten sposób uzyskać bezpodstawne wzbogacenie. Natomiast zdaniem Tribunal Supremo [sądu najwyższego] niezbędne jest dokonanie wykładni określonych przepisów dyrektywy 2003/96, które zdaniem podmiotów składających wnioski o zwrot takich kwot, uzasadniają nienależny charakter „części autonomicznej” IEH. W odniesieniu do niniejszej skargi kasacyjnej, w przedmiocie uprawnienia DISA do złożenia wniosku o zwrot nienależnie uiszczonych kwot w trybie odpowiedniego postępowania podatkowego należy rozstrzygnąć w oparciu o prawo krajowe, zgodnie z zasadą autonomii proceduralnej, a jak już wskazano, nie można odmówić DISA takiego uprawnienia. Odrębną kwestią są natomiast skutki, jakie można wywieść z zasady bezpodstawnego wzbogacenia, rozumianej jako wyjątek w zakresie dokonywania zwrotu oraz problemy związane z ciężarem jego udowodnienia, które zostały już, w każdym razie, dostatecznie wyjaśnione przez Trybunał Sprawiedliwości.
- 15 W świetle wyroków wydanych przez Trybunał Sprawiedliwości, a przywołanych przez strony w celu zanegowania potrzeby wystąpienia z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym, w szczególności w świetle wyroków

w sprawach C-164/11, C-63/19, sąd odsyłający uważa, że z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości nie wynika jasna wykładnia art. 5 dyrektywy 2003/96 w tym zakresie, czy stoi on na przeszkodzie temu, by w ramach państwa członkowskiego, i w dziedzinie opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej, można było w odniesieniu do tego samego produktu ustanowić – oraz na jakich warunkach – stawki podatkowe zróżnicowane terytorialnie. Od dokonania tej wykładni uzależnione jest zaś rozstrzygnięcie sporu.

DOKUMENT ROBOCZY